



☒ Motie (RvO artikel 53) | ☐ Actualiteitenmotie (RvO artikel 54) | ☐ Agenderingsmotie (RvO artikel 55)

Titel motie: Onderzoek verbod en ontmoediging chemische bestrijdingsmiddelen

Motienummer: M24-117

Provinciale Staten van Utrecht vergaderen op 13 november 2024 en bespreken de Begroting 2025.

Provinciale Staten verzoeken het college:

1. In het handelingsperspectief KRW (Q1 2025) de concrete mogelijkheden en consequenties in kaart te brengen van een verbod op chemische bestrijdingsmiddelen in drinkwater- en natuurgebieden (incl. grondwaterbeschermingsgebieden, 100 jaar-zones, boringvrije zones, en bufferzones van natuurgebieden), daarbij ook kijkende naar andere provincies (zoals Friesland of Brabant);
2. Zo snel mogelijk (uiterlijk Q4 2025) daarbij ook de mogelijkheden voor verdere ontmoediging van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in andere delen van de provincie op te nemen;
3. Zo spoedig mogelijk na de analyse met Provinciale Staten in gesprek te gaan om te bekijken of en hoe e.e.a. in de omgevingsvisie en -verordening kan landen.

Aanleiding:

Verschillende recente alarmerende nieuwsberichten en onderzoeken (o.a. WUR, Vogelbescherming, Universiteit Leiden, Nederlands Instituut Ecologie) bevestigen het gevaar van chemische bestrijdingsmiddelen voor zowel flora en fauna als de volksgezondheid, met name in combinatie met elkaar (mengseltoxiciteit) in bodem en water. De klimaatcoalitie en bomenbond luidde onlangs de noodklok en hun brief is geagendeerd en besproken in de commissie LWM van okt. 2024. Vorige week stemde Provinciale Staten Brabant voor een motie met dezelfde strekking als onderliggende motie. Provincie Friesland is al langer bezig op dit gebied. Gedeputeerde Staten van Utrecht erkende de problematiek tijdens de commissieverhandeling maar verwees ook naar het Europese bestuursniveau en vroeg tijd om zich te beraden op verdere appreciatie van de berichten. In het aankomende handelingsperspectief KRW zal voor water een overzicht worden gepresenteerd. De begroting maakt verder geen gewag van deze zaak. In het licht van de door onderzoeken aangetoonde urgentie en noodzaak om sneller concrete stappen te ondernemen is deze motie opgesteld.

Argumenten:

- In Provincie Utrecht zijn te grote hoeveelheden bestrijdingsmiddelen in natuur en oppervlaktewateren terug te vinden: dit is schadelijk voor flora en fauna en een gevaar voor de volksgezondheid. Daarnaast is het ogenschijnlijk in overtreding met Europese wetgeving.
- Landbouwgif hoort niet thuis in onze wateren of natuurgebieden: de provincie heeft een zorgplicht.
- Uit recent onderzoek van
 - o de Wageningen Universiteit in samenwerking met de Vogelbescherming blijkt dat naast bijen en hommels de giftige bestrijdingsmiddelen (neonicotinoïden) ook schadelijk zijn voor bijna alle vogels. Dit is alarmerend, ook in het licht van de staat van onze biodiversiteit (80% verlies, incl. 75% insecten).
 - o Leids Centrum voor Milieuwetenschappen en het RIVM blijkt dat zelfs als de concentraties van de afzonderlijke stoffen binnen de daarvoor gestelde limieten vallen er soortenverlies kan ontstaan door een combinatie van deze stoffen.
- In Frankrijk is de fatale link met de volksgezondheid juridisch erkent, wat tot meer rechtszaken kan leiden ook in Nederland.
- Het Europese voorzorgsprincipe stelt dat bij vermoedelijke gevaren de middelen niet moeten worden ingezet totdat onderzoek een veilig gebruik aantoont.

Beoogd effect:

- Overzicht van concrete mogelijkheden om chemische bestrijdingsmiddelen verder te verbieden en/of te ontmoedigen in provincie Utrecht.
- Goedgeïnformeerd gesprek binnen Provinciale Staten t.b.v. gedegen besluitvorming.

Indiener(s)

Volt – Amos de Jong

ChristenUnie – Arne Schaddelee

Partij voor de Dieren - Jesseka Batteau



PROVINCIALE STATEN ■■ UTRECHT

Partij voor de Arbeid – Wilma de Boer
GroenLinks – Erwin Virginia
D66 – Philip Overkleeft